

CHARLES PERRAULT

CELE MAI
FRUMOASE
BASTME

Editura Paralela 45

Charles Perrault

CELE MAI FRUMOASE BASTME

Traducere din limba franceză
de Gabriela Cristian

CUPRINS

Domnișoarei.....	5
Frumoasa din pădurea adormită.....	7
Scufița Roșie.....	20
Barbă-Albastră.....	26
Jupânul pisoi sau Motanul Încălțat.....	34
Zânele.....	43
Cenușăreasa.....	49
Riquet Moțatul.....	60
Degețel.....	70
Piele-de-Măgar.....	84
Cele trei dorințe.....	103

DOMNIȘOAREI

Domnișoară,

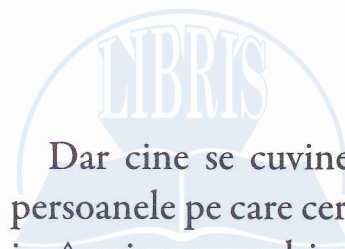
Nimeni nu va găsi ciudat faptul că unui copil¹ i-a făcut plăcere să compună basmele din această carte. În schimb, vă va stârni mirare îndrăzneala de a vi le prezenta.

Cu toate acestea, domnișoară, oricât de mare ar fi deosebirea dintre simplitatea poveștilor și strălucirea spiritului dumneavoastră, dacă basmele vor fi cercetate cu atenție, se va vedea că nu sunt de condamnat chiar atât de mult cum părea în primul moment. Fiecare dintre ele conține o morală cu mult tâlc, pe care îl putem descoperi în măsură mai mare sau mai mică, după puterea de înțelegere a celor care le citesc.

De altfel, cum nimic nu dovedește mai bine amploarea unui spirit deschis ca puterea de a se înălța, în același timp, până la cele mai înalte lucruri și de a se coborî până la cele mai mărunte, tot așa nimeni nu va fi surprins că una și aceeași prințesă, pe care nașterea și educația au familiarizat-o cu tot ce poate fi mai elevat, nu ezită să se bucure de astfel de istorioare.

E drept că basmele oferă o imagine a ceea ce se petrece în orice familie în care graba lăudabilă de a-i instrui pe copii și de a se apropia de nivelul lor face să se născocescă povești lipsite de judecată, pe care cei mici nu o au încă.

¹ Charles Perrault face aici aluzie la fiul său, Pierre Darmancour, sub numele căruia și-a publicat volumele de povești.

Dar cine se cuvine să cunoască mai bine cum trăiesc popoarele decât persoanele pe care cerul le-a sortit să le conducă? Dorința acestei cunoașteri i-a împins pe mulți eroi, și chiar eroi de rangul dumneavoastră, să ajungă până în bordeie și colibe, pentru a vedea de aproape, cu propriii ochi, cum se petrec lucrurile acolo, această cunoaștere părându-li-se absolut necesară pentru a-și îndeplini menirea. Oricum ar fi, DOMNIȘOARĂ,

*Aș fi putut găsi, să dea crezare
A fabulei ciudată cugetare,
O zână de demult, mai minunată
Din câte-n lume ar fi fost creată,
Decât făptura voastră dăruită
Cu toate harurile care mai de care?*

*Cu adânc respect, sunt, domnișoară,
Cel mai umil și mai devotat servitor
Al Alteței Voastre Regale,*

P. Darmancour

FRUMOSA DIN PADUREA ADORMITA

Trăiau odată un rege și o regină, nespuse de mârniți că nu puteau avea copii. Ce nu făcuseră pentru asta: se duseseră pe la toate apele miraculoase, înălțaseră rugăciuni aprinse, merseseră în pelerinaj pe la mănăstiri, dar totul în zadar. Într-un târziu, regina a rămas însărcinată și a născut o fetiță.

Botezul a fost strălucitor, nașe i-au fost toate zânele din regat, șapte la număr, și fiecare dintre ele i-a hărăzit câte-o virtute, așa cum obișnuiau zânele în acele timpuri. Așadar prințesa a fost înzestrată cu toate însușirile cele mai alese.

Odată botezul încheiat, toată adunarea a revenit la palatul regal, unde se pregătise o masă sărbătorească pentru zâne. În fața fiecăreia se aflau tacâmuri prețioase: într-o cutie din aur masiv au găsit câte o lingură, o furculiță și un cuțit, toate din aur fin, împodobite cu diamante și cu rubine. După ce lumea s-a așezat la masă, au văzut intrând o zână bătrână pe care nu o invitaseră pentru că stătea într-un turn din care nu mai ieșise de mai bine de cincizeci de ani, așa că o credeau fie moartă, fie vrăjită.

Regele a poftit-o și pe ea la masă, dar nu i-a mai putut oferi aceleași tacâmuri scumpe, căci fuseseră comandate doar șapte seturi pentru cele șapte zâne.

Bătrâna și-a închipuit că o disprețuiau și a bombănit printre dinți câteva amenințări.

O zână tânără care se afla în apropiere a auzit-o și, temându-se că i-ar fi putut ursi ceva rău micii prințese, s-a ascuns în spatele unei tapiserii îndată ce s-au ridicat de la masă, ca să meargă cea din urmă și să poată drege, pe cât îi stătea în putință, răul pe care-l va fi pricinuit bătrâna zână.

Zânele au început să-și prezinte darurile. Cea mai tânără dintre ele i-a ursit prințesei să fie cea mai frumoasă ființă din lume; următoarea, să fie virtuoaasă precum un înger, a treia, să aibă grație desăvârșită în tot ce face, a patra, să danseze perfect, a cincea, să aibă un glas de privighetoare, iar a șasea, să cânte fără niciun cusur la toate instrumentele. Când i-a venit rândul, zâna bătrână, clătănând din cap, mai mult de ciudă decât de bătrânețe, i-a ursit prințesei că se va înțepa la mână într-un fus și va muri.

La auzul teribilei proorociri, un freamăt a străbătut întreaga adunare și toată lumea a început să plângă. În acel moment, zâna cea tânără a ieșit din spatele tapiseriei și a rostit cu glas tare:

– Liniștiți-vă, rege și regină, fiica voastră nu va muri. E adevărat că eu nu am destulă putere ca să dezleg tot ceea ce i-a ursit bătrâna înainte. Prințesa se va înțepa într-un fus, dar, în loc să moară, va cădea într-un somn adânc care o să dureze o sută de ani, la capătul căruia fiul unui rege va veni să o trezească.

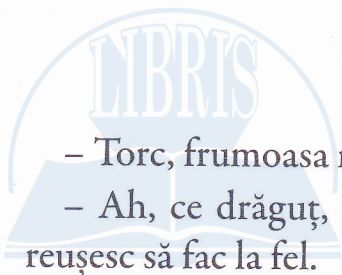
Ca să încerce să înlăture nenorocirea prezisă de bătrână, regele a publicat de îndată un edict prin care se interzicea tuturor supușilor săi, sub pedeapsa cu moartea, să toarcă, ba chiar să aibă fusuri în gospodărie.

Au trecut vreo cincisprezece, șaisprezece ani. Regele și regina erau plecați la una dintre reședințele lor de vară. Într-una din zile, tânăra prințesă, alergând prin castel și urcând din încăpere în încăpere, a ajuns în vârful unui donjon unde, într-o cămăruță mizeră, o bătrânică își torcea fuiorul. Sărmana femeie nu auzise vorbindu-se despre interdicția regelui de a toarce dintr-un caier.

– Ce faci aici, măicuță? întrebă prințesa.

- Torc, frumoasa mea copilă, răspunse bătrâna care nu o cunoștea defel.
- Ah, ce drăguț, adăugă prințesa, cum faci? Dă-mi și mie, să văd dacă reușesc să fac la fel.

Dar nici n-a luat bine fusul în mână că, așa neastâmpărată și puțin zăpăcită cum era, și mai ales că așa hotărâseră zânele, s-a și înțepat în deget și a căzut leșinată.

Biata bătrână, înspăimântată, a început să strige după ajutor. Au sărit cu toții în grabă: au stropit-o cu apă pe față, i-au lărgit corsetul, i-au bătut palmele, i-au frecat tâmpilele cu apă tămăduitoare de la Regina Ungariei, dar totul a fost în zadar, fata nu s-a trezit. Atunci regele, care urcase imediat ce auzise zgomotele, și-a amintit prezicerile zânelor și și-a spus că așa trebuia să se întâmple din moment ce fusese ursit. Au așezat-o pe prințesă în cel mai frumos apartament al palatului, într-un pat cu broderie de aur și de argint. Ai fi spus că e un înger, atât era de frumoasă, căci somnul nu-i furase culorile delicate ale chipului: obrajii păreau vii, buzele de mărgear; doar ochii erau închiși, altfel i se auzea respirația ușoară, semn că nu era moartă.

Regele a poruncit să fie lăsată să doarmă liniștită până când va veni vremea să se trezească.

Zâna cea bună, care-i salvase viața menindu-i să doarmă o sută de ani, se afla în regatul Mataquin atunci când s-a petrecut nenorocirea prințesei. A fost însă înștiințată de îndată de către un pitic care avea încălțări de șapte poște (erau niște ciubote care făceau șapte poște dintr-un singur pas). Zâna a plecat imediat și după un ceas au văzut-o sosind într-o caleașcă de foc trasă de balauri.

Regele i-a oferit mâna la coborârea din caleașcă. Zâna a încuviințat tot ce hotărâse regele; fiind însă foarte prevăzătoare, s-a gândit că atunci când va veni sorocul ca prințesa să se trezească, se va simți tare stingheră, așa singură în vechiul castel și iată ce a făcut atunci. A atins cu bagheta tot ceea ce se afla în castel, în afară de rege și de regină: guvernante, domnișoare de onoare,

cameriste, gentilomi, ofițeri, majordomi, bucătari, ajutoare de bucătar, curieri sprinteni, străjeri, gărzi elvețiene, paji, valeți. Zâna a atins de asemenea cu bagheta toți caii care se aflau în grajduri, împreună cu îngrijitorii lor, dulăii din curte, precum și pe micuța Pouffe, cățelușa prințesei, care stătea lângă ea pe pat.

De îndată ce i-a atins, au adormit cu toții, urmând să se trezească doar odată cu stăpâna lor, gata să o slujească la nevoie. Până și frigăruile aflate pe foc, doldora de prepelițe și de fazani, au încremenit, la fel ca și focul. Totul n-a durat decât o clipă, căci zânele nu pierdeau timpul când era vorba de vrăji.

Regele și regina, după ce și-au sărutat copila, fără ca aceasta să se trezească, au părăsit castelul și au dat de știre tuturor că nu mai aveau voie să se apropie de acel loc. De altfel, opreliștea s-a dovedit de prisos, căci de jur împrejurul parcului au crescut, în mai puțin de un sfert de ceas, copaci mai mari sau mai mici, tufișuri și măcăcini atât de încâlciți, că nici om, nici vietate nu i-ar fi putut străbate; nu se mai putea zări decât turnul castelului, și acesta doar de la depărtare. Nimeni nu s-a îndoit că zâna mai cercetase o dată împrejurimile, pentru a se încredința că prințesa n-avea să fie deranjată de curioși în timp ce dormea.

După o sută de ani, fiul regelui care domnea pe vremea aceea, și care făcea parte dintr-o altă familie decât cea a prințesei adormite, ducându-se la vânătoare prin locurile acelea, a întrebat ce era cu turnurile care se vedeau pe deasupra codrului des. Fiecare i-a răspuns după cum auzise vorbindu-se. Unii spuneau că ar fi un vechi castel bântuit de spirite; alții pretindeau că acolo se adunau toate vrăjitoarele la sabat. Părerea celor mai mulți era că în palatul cu pricina locuia un căpcăun care-i închidea acolo pe toți copiii pe care putea să-i prindă, ca să-i mănânce în voie, fără să poată fi urmărit, numai el având puterea să străbată pădurea cea deasă.

Prințul nu mai știa ce să creadă, când un țăran bătrân grăi după cum urmează:

